

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre — 24 kor.
Félévre — 12 .
Negyedévre — 6 .
Egy óra — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 911.1

XL. évfolyam 154. szám.

Hétfő, július 10.

Az ország szerencséje nagy.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, július 9.

Bizonyos, hogy kormány szerencsésebb
auspiciumok közt ritkán indult neki nagy
harcnak, mint ezuttal a Khuen-Héderváry-
kabinet a véderőreformjavaslatok elintézésé-
sének. Minden jel arra vall, hogy — ha
kemény ütközetek árán is — de hama-
rosan tető alá kerülnek ezek a katonai
reformok, melyek hosszú időn át nyug-
talanították a közvéleményt és nagyon
sokszor megakasztották a produktív munka
lehetőségét.

Az ellenzék váltig hangoztatja ugyan,
hogy a legkíméletlenebb háborúságra van
elszánva, de erős az a meggyőződésünk,
hogy e csatakiállításokat, melyekkel a mun-
kapárti szíveket szeretnék megremegtetni,
nem muszáj éppen tulságosan komolyan
venni.

Hiszen láttuk, halhattuk: a Justh-
párt nagy virtuskodással köpte a markát,
hogy az appropriációnál így, meg amúgy
lesz! Maga Justh Gyula szigorú köteles-
ségévé tette minden egyes katonájának,
hogy az appropriációs vitában okvetlenül
szóljon fel és ő maga adta ki irányító
jelszóként, hogy az appropriációnál egy
fiók-véderővitát kell rendezni. Hadd kapjon
a kormány kóstolót abból, hogy mi vár rá
és hadd lássa, hogy micsoda elszánt,
rettenetes ellenséggel van dolga!

És aztán? Nos, aztán az történt,
hogy a Justh-párt öt napi vakáció ellené-
ben a képviselőház fekete táblájáról nyom-
ban letörülte az ellenzéki szónoki előjegy-
zéseket. Három nap alatt elintéződött a
költészet felhatalmazás, holott Justhék
sok heti háborúságot helyeztek kilátásba
az appropriáció körül.

Most aztán szeretnék a dolognak azt
a szint adni, mint hogyha a miniszter-
elnök lett volna az, aki „kegyelemért
esdekelt“. De ugyan ki hiszi el, hogy
gyöngeségre volt oka a kormányelnöknek,
aki bírja a korona bizalmát, aki mögött
ott van a nagy többség, a nagy közvéle-
mény és aki mindenképp tudatában van
annak, hogy jót és hasznosat akar? De
még ha úgy lett volna is, hogy Khuen-
Héderváry kezdeményezte a rövid fegyver-
szünetet, — aminthogy nem volt úgy, —
nem lenne sajtószere még ez esetben is
az a nagy sietség, melylyel az állítólag
nagyon harcias hangulatu ellenzék a
fegyverszünetet elfogadta?

A valóság az, hogy a munkapárt
szinte zúgolódott e szünet megadása
miatt. Itt, e pártban aztán csakugyan meg-
van a lelkes harci készség, mert itt át-
van hatva mindenki attól az óhajástól,
hogy a magyar közéletből végre kiküszöböl-
tessék a katonai kérdés, mely oly sok
félreértést, felfordulást, izgalmat és kárt
szült. A munkapárt tagjai ezt látták, igenis
mintaszerű módon teljesítették köteles-
ségüket, nem törődve vele, perzselően
süt-e le a nap a képviselőház kupolájára,
vagy se. És láttára annak a komolyság-
nak, annak a kötelességtudásnak, melylyel
az ország érdekeit felfogják ezen az olda-
lon és látván másrészt azt a lanyhaságot,
azt a kapkodást, azt a céltudatlan taktiká-
zást, mely urakodott ellenzéki részen, ahol
a lelkek legfőképpen a vakáció után való

sóvárgásban merültek ki: mi csuda van
abban, ha a közvélemény nem veszi
komolyan, ha az ellenzék akármilyen teli
tűdővel fujja is a harci riadót?

Meg vagyunk győződve róla, hogy
mire a véderőjavaslatok tárgyalására kerül
a sor e napokban, ismét ki fog derülni az
igazsága annak a német közmondásnak,
hogy a levest sohasem eszik olyan forrón,
mint ahogy fujják és hogy a nagy háboru,
melyet az ellenzék hirdet, apró csatározá-
sokká fog összezsugorodni.

És ez úgy lesz jó, mert az országnak
igazán semmi szüksége újabb felfordulásra
és mert hiszen minden jóhiszemű ember
kénytelen bevallani, hogy a katonai javas-
latok nagyon sok üdvös és nagyértékű
intézkedést hoznak az országra nézve.

„Khuen szerencséje nagy!“ mondta
egyik ellenzéki lap, amiért a miniszter-
elnök olyan hamarosan jutott keresztül az
appropriáción. Nos hát, hiszen bizonyos,
hogy a politikában épp úgy van szükség
egy kis szerencsére, mint ahogy szükség
van rá az élet minden helyzetében. De
helyesebb lett volna azt írni, hogy:
„Az ország szerencséje nagy.“ Mert, hogy
az appropriáció olyan kedvező módon
intéződött el és hogy a véderőreform-
javaslatok tekintetében olyan kedvező
auspiciumok vannak meg, az elsősorban
nem Khuen-Héderváry, hanem az ország
szerencséje.

Es az országra ráfér egy kis szerencse.

Az Omke közgyűlése.

Az évi jelentés. — Tisztujtás.

Nagybcskerek, július 10.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés
nagybcskerekéi kerülete tegnap délelőtt tartotta
meg az évi közgyűlést, mely alkalommal
elfogadták, illetve tudomásul vették az elnökség
évi jelentését és megejtették a tisztujtást.
Elnöknek további három évre egyhangulag
Steinitzer Géza bankigazgatót, az egyesület
eddigéi kiváló és nagyérdemű vezetőjét választot-
ták meg. Indítványok ez alkalommal nem voltak
előterjesztve s így a közgyűlés hamarosan
véget ért.

A gyűlésről a következő részletes tudósi-
tásunk számol be:

Az Omke nagybcskerekéi kerülete tegnap
délelőtt 11 órakor tartotta meg idei rendes tiszt-
ujtó közgyűlést a Lloyd társulat gyűléstermében,
a tagoknak igen gyér számu jelenlétében.

A közgyűlést Steinitzer Géza elnök
nyitotta meg, aki a szokásos üdvözlés után a
jegyzőkönyv hitelesítésére Haidegger Ödön
és Freund Adolfot kéri fel.

Az évi jelentés.

Holländer Eda egyesületi titkár fel-
olvassa az elnökség évi jelentését, mely egész
terjedelmében a következő:

Tisztelt közgyűlés!

Az elmúlt esztendőben is hasznos tevékeny-
séget fejtett ki egyesülésünk a hazai kereske-
delem érdekében és habár az agráriusok tulsu-
ya ellen nagyon sokszor kellett harcba állanunk,
mégis sikerült némi tekintetben szerény ered-
ményeket elérnünk.

Igy az utolsó képviselőválasztások alkalmá-
val egyesületünk beavatkozása több helyen
hozzájárult ahhoz, hogy azon képviselőjelöltek,
a kiknek álláspontja a kereskedők ellen irányult, a
parlamentbe be nem jutottak.

Nagy harcot kellett vívniunk a polgári per-
rendtartási törvényjavaslatnak a kereskedelmet
érintő sérelmes intézkedései ellen, mely a külön
kereskedelmi bíraskodást megszüntette, a buda-

pesti kereskedelmi és váltótörvényszéket és az
ülneki intézményt eltörölte, azonkívül a könyv-
kivonati illetékességet bejegyzett kereskedőknek
kereskedők ellen indított perreire korlátozta.

Egyesülésünk központja ezek ellen a leg-
határozottabban állást foglalt és mindent el-
követett arra nézve, hogy azok törvénynyó ne
vájjanak. A javaslat eredeti szövegével szemben
egy méltányos módosítást ajánlott, melyet az
egész kormány elfogadott és mint kormányi
indítvány: előterjesztett, azonban az agráriusok e
módosítás elvetését követelték és a kormány
kénytelen volt engedni.

A kormányfő, főleg az igazságügy-
miniszter jóakarátának köszönhetjük, hogy a
könyvkivonati illetékesség tekintetében végre
azon megállapodás jött létre, hogy a bejegyzett
kereskedő üzleti körében történt eladásából
származó követelését a megrendeléstől számított
két éven belüli telepe helyének bírósága előtt is
perelheti, ha a követelés alapjául szolgáló meg-
rendelést és az áru tényleges átvételét okirattal
igazolja.

Az élelmiszerdrágaság ügyében, mely a
kereskedelem és ipar fejlődését erősen gátolja,
a megélhetést egyre jobban megnehezíti és a
melynek okozója az agráriusok a közvélemény
előtt a közvetítő kereskedelmet tüntették fel, a
központunk által rendezett vidéki nagygyűlések-
nek megvolt az az eredménye, hogy az agráriusok
nem a kereskedelmet vádolták többé, hanem ön-
magukat védelmezték, bebizonyított, hogy nem a
kereskedelem okozza a drágaságot, hanem kény-
telenek voltak elismerni, hogy a magas agrárius-
emeli az árakat és hogy a huzdrágaság oka állat-
tenyésztésünk elmaradottságában keresendő.

De nemcsak a kereskedelmi általánosság-
ban érintő ügyekben működött egyesülésünk,
hanem megvédte az egyes keresedőket is,
ügyeiket elintézte, őket tanácsosul és közben
járással támogatta és ezt a szolgálatot tagjaink
az elmúlt esztendőben egyre fokozottabb mérték-
ben vették igénybe.

Szomorú kötelességet teljesítettünk, midőn
választmányunk egyik buzgó tagjának, Klein
Izidor urnak a f. évben történt elhalálozásáról
megemlékezünk. A nevezett kerületünk meg-
alakulásában nagy buzgalommal működött közre
és azóta korán bekövetkezett haláláig választ-
mányunk tevékenységében részt vett. Emlékét
kegyelettel fogjuk megőrizni.

Kerületünk tagjainak száma jelenleg 271.

A számvizsgáló-bizottság által megvizsgált
és rendben talált 1910. évi zárószámadataink a
következők:

Bevétel: Pénzkészlet január 1-én 181 kor.
32 fillér, tagdíjak 1977 kor., betéti kamatok
11 kor. 81 fillér, postatakarékpénztári betétből
24 fillér, összesen 2170 kor. 37 fillér.

Kiadás: Központnak a befolyt tagdíjak fele-
része 988 kor. 50 fillér, ugyanannak beszédési
jutalék 62 kor. 70 fillér, Lloyd társulatnak helyiség-
bér 300 kor., titkár tiszteletdíja 500 kor., szolgál-
fizetése 140 kor., nyomtatványok 49 kor. 40 fill.,
posta- és telefonköltések 28 kor. 84 fillér, posta-
takarékpénztárnál elhelyezve 20 kor. 25 fillér,
pénztári felesleg 80 kor. 68 fillér, összesen
2170 kor. 37 fillér.

Vagyonunk: Készpénz 80 kor. 68 fillér,
postatakarékpénztári betétel 124 kor. 29 fillér,
összesen 204 kor. 97 fillér.

Téher: nincs.

Költségelőirányzatunk a folyó évre:

Bevétel: Pénzkészlet 80 kor. 68 fillér, posta-
takarékpénztári betétből 24 kor. 29 fill., tagdíjak
1950 kor., összesen 2054 kor. 97 fillér.

Kiadás: Központnak a tagdíjak felelésze
975 kor., ugyanannak beszédési jutalék 60 kor.,
Lloyd társulatnak helyiségbér 300 kor., titkár
tiszteletdíja 500 kor., szolgál fizetése 140 kor.,
könyvtár és nyomtatványok 50 kor., postakölt-
ségek 25 kor., várható felesleg 4 kor. 97 fillér,
összesen 2054 kor. 97 fillér.

A mai nappal megbízatásunk lejárván,
tisztfelettel kérjük a napirend 3. pontjára kiűzött
választásokat 3 évre megejteni.

Jelentésünk ezzel véget érve, kérjük azt
tudomásul venni és a felmentvényt nekünk
megadni.

Miután a közgyűlés a jelentést minden
hozzászólás nélkül elfogadta s a felelős szám-
vevőknek a felmentvényt megadta, következett

a tisztulítás.

Fenyves Izó indítványára a közgyűlés további három évre egyhangulag a következőket választotta meg:

3 évre megválasztottak: Elnök: Steinitzer Géza, I. alelnök Franz J. László, II. alelnök Mayer Rezső, III. alelnök Weisz Izidor. Pénztárnok Mayer Aurél. Edeleer Grünbaum Frigyes.

Választmány: Helybeliek: Annau János, Bencze Miksa, Benó Mihály, Braun Ármán, Daun Gyula, Deutsch Jakab, Deutsch Gyula, Freund Lajos, Friedmann Alfréd, Guttmann Mór, Gyárfás Ödön, Hajduska Jenő, Hirtenstein Márk, Haidegger Ödön, Hiller László, Hollaender J. Károly, Láng Károly, Liptay Dezső, Mayer Henrik, Melkuhn Dezső, Kuränder Imre, Mocsányi Rikárd, Mangold Ármán, Partilla Géza, Petry Jakab, Risztics György, Szűcs Gábor, Schlesinger Jakab, Temmer Salamon, Ujvári Adolf.

Vidékiek: Fendler Károly Módos, Kesselring Mihály Módos, Nikolics Szvetozár Melence, Marquis Bernát Mokrin, Bohn Mihály Nagykikinda, Fellner János Nagykikinda, Richter Hugó Törökbecse, Garai Izó Törökbecse, Manzin Róbert Zombolya, Pick Rezső Zombolya.

Számvizsgáló bizottság: Armbruster József, Fischer Miklós, Wehner György.

Steinitzer Géza elnök úgy a maga, mint tisztársai nevében meleg szavakban köszöni meg a közgyűlés bizalmát s igéri, hogy mint eddig, úgy ezután is a szívén fogja hordani az egyesület érdekeit, amelyeknek azonban csak az esetben fog teljes mértékben megfelelni, ha az egyesületi tagok a jövőben fokozottabb érdeklődést tanúsítanak nemcsak a közgyűlések iránt, hanem akkor is, midőn a kereskedelmi érdekek megvédelmezéséről van szó.

Indítványok ez alkalommal nem érkeztek be s így a közgyűlés ezzel véget ért.

HIREK.

— **Rónay Jenő a Lipót-rend lovagja.** Rónay Jenő, Torontálvármegye nyugalmazott főispánját, a nagyközlési kerület országgyűlési képviselőjét magas kitüntetés érte. A király ugyanis Rónay Jenőnek a közszolgálat terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. Rónay Jenőnek úgy a vármegye közéletében, mint az országos ügyekben való nagyértékű munkásságát és szolgálatait nem kell itt külön méltatnunk és fejtegetnünk, mert áldásos közhasznú tevékenysége, amelyet hosszú évek során át kifejtett, ismeretes mindenki előtt. Rónay Jenőnek a magas rendjellel való kitüntetése igazán méltó férfiat ér s a királyi elismerés csak a legteljesebb örömmel tölthet el mindenkit Torontálvármegyében, amelynek közéletében Rónay mindenkor elsőrangú vezető szerepet vitt s ahol munkásságának sok nagyértékű maradandó eredménye és alkotása van. Rónay Jenő kitüntetését a hivatalos lap vasárnapi száma közli s az erről szóló királyi kézirat a következőleg hangzik:

A személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére zombori Rónay Jenő országgyűlési képviselőnek a közszolgálat terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, Lipót-rendem lovagkeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Linczbán, 1911. évi június hó 19-ikén.

Ferenc József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

— **Küldöttség az alispánnál.** Ifj. dr. Daniel Pál országgyűlési képviselő vezetésével ma d. e. 11 órakor Felsőtébéről küldöttség tisztelettel Jankó Agoston alispánnál az ott felállítandó új hid ismeretes ügyében. A küldöttség most arra kérte az alispánt, hogy mindaddig, míg az újonnan építendő hid ügye eldöntve nincsen, a két régi hid közül az egyiket az érdeklődéssel helyeztesse jókarba, hogy a forgalom fennakadást ne szenvedjen. Jankó Agoston alispán az eléje járult küldöttséget a szokott szíveséssel fogadta s válaszában kijelentette, hogy a kérés teljesítését tőle telhetőleg támogatni fogja.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma d. e. 10 órakor tartotta július havi rendes ülését dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével. Az ülésről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Az országos jegyző-egylet elnökének kitüntetése.** A király, mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, Uzsáky Bálintnak, Mezőtur rend. tan. város volt főjegyzőjének, a községi és körjegyzők országos egyesülete nagyjérdemű elnökének sok évi kiváló szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A tanfelügyelő szabadsága.** A vallás- és közoktatási miniszter Grézlo János kir. tanfelügyelőnek július 15-ikétől kezdve hat heti szabadságot engedélyezett, amely időre a tanfelügyelő helyettesítésével s a tanfelügyelőiőség vezetésével Szabó Bertalan segéd-tanfelügyelőt bízta meg.

— **Pénzügyi kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Simonidesz Gyula nagybecskereki pénzügyi segédtitkárát a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárrá, Bogdány Béla nagybecskereki pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá, Erdős Ferenc nagybecskereki pénzügyigazgató-sági földadónyivántartási biztost a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá, Szabó Mihály pancsovai pénzügyi számlellenőrt a IX. fizetési osztályba számvizsgálóvá, Téglás Gábor negyszentmiklósi adóhivatali tisztet a IX. fizetési osztályba adóhivatali főtisztvé, Biza János módosi adóhivatali tisztet pedig a X-ik fizetési osztályba sorozott adóhivatali tisztvé nevezte ki, valamennyiüket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyással.

— **A városi tisztikarból.** Mattanovich György városi első jegyző ma kezdte meg több hétre terjedő nyári szabadságát, amely idő alatt őt Giffinger Zsigmond másodjegyző helyettesíti.

— **Közegészségügyi vizsgálatok.** Dr. Kaiser Károly közegészségügyi főfelügyelő dr. Haidegger Lajos megyei főorvos kíséretében tegnap és tegnapi délután a központi járásban, nevezetesen: Rezsőlak, Perlasz és Écska községekben járt, amelyeket a koleraellenes védekezés szempontjából megvizsgált. Dr. Kaiser ma Nagybecskereken végző vizsgálatokat, majd a többi folyamanti és fenyegettebb községeket veszi sorra.

— **Kitüntetett tanítók és tanítónők.** A közigazgatási bizottság mai ülésén Bárány Árpád kir. tanfelügyelő, a pancsovai kir. tanfelügyelői kirendeltség vezetőjének javaslatára a kirendeltség kerületébe tartozó Radulovics Teofil, Radulovics Teofilné és Durza Olga cserépaljai tanítónak, illetőleg tanítónőnek, Teoreán Romulus románpetrei községi tanítónak, Farkáné Sepecian Mária románpetrei községi tanítónőnek, Ugrinov Lyubica iloncai községi óvónőnek és Münzberg Józsefné alibunári állami elemi iskolai tanítónőnek a magyar nyelv buzgó és sikeres tanításáért elismerését nyilvánította.

— **Temetés.** Szombaton délután 5 órakor temették el az elhunyt özv. dr. Chorini Zsigmondné szül. Menczer Erzsébetet nagy részvét mellett. A gyászháznál a családtagokon kívül nagy számmal jelentek meg az elhunyt érdemes urhölgy gyászszertartásán tisztelői és ismerősei, valamint a család barátai s ezek meleg részvétele mellett kísérték ki az evangélikus temetőbe, ahol a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

— **Tűzoltó tanfolyam Nagybecskereken.** A vármegye tűzoltó szövetsége mint minden esztendőben úgy az idén is 8 napig tartó tűzoltói tanfolyamot rendez Nagybecskereken. A tanfolyam tegnap már meg is kezdődött s az egyes községekből 43 hallgató vesz részt azon. A tanfolyam előadója Pap Ferenc szegedi hivatásos tűzoltó-parancsnok, aki több ízben végeztet nálunk ha onló szolgálattal elismerésre méltó eredményre. A tanfolyamon naponként délelőtt és dél-

után folynak az elméleti és gyakorlati oktatások, dr. Fialowski Béla törvényszéki orvos pedig a segélynyújtásra oktatja ki a tanfolyam hallgatóit.

— **A délmagyarországi tanítók nagygyűlése.** A „Délmagyarországi tanítóegylet“ holnap és holnapután tartja meg Törökbecsén negyvenötödik nagy- és közgyűlését. Az egyleti tagok a mai nap folyamán impozáns számban érkeztek Törökbecsére, melynek lakossága lelkes vendégszeretettel fogadta az érkező vendégeket. A mai nap a holnapi nagygyűlés előkészítésével folyt le. Délután az egylet választmánya tartott ülést a község háza tanácstermében Schenk Jakab elnöklése mellett. Este fél 8 órakor Ispanovics Sándor budapesti tanár tartott képekkel illusztrált előadást Finnországról. Utána ismerkedési estély lesz a Tisza szállóban.

— **A házbéradó.** Mint ismeretes, a pénzügyminiszter Nagybecskerek városát az általános jövedelmi házbéradó alá helyezte, miután a lakások több mint fele részbe bérbé van adva. Ennek alapján házbéradó alá esnek azok a házak is, a melyek nincsenek bérbé adva s a nagybecskereki pénzügyigazgatóság ezekre a házakra is kivetette a házbéradót. Ez ellen harminc nagybecskereki házulajdonos felebbezett a közigazgatási bizottsághoz, a bizottság azonban a törvény alapján kénytelen volt elutasítani a felebbzéseket.

— **Az arad—nagykikindai vasut menetrendje.** Az arad—nagykikindai vasut menetrendje igen kedvezőtlen a zombolyaiakra és lovriniakra nézve. Az ottani érdekeltek kérvényt intéztek a kereskedelmi miniszterhez megfelelő menetrend iránt s kérésüket az arad—nagykikindai vasut igazgatósága is pártolja. Ifj. dr. Daniel Pál orsz. képviselő a közig. bizottság mai ülésén is előadta a zombolyaiak és lovriniak kérését s javasolta, hogy a kérés támogatására a közig. bizottság is irjon föl a miniszterhez. A bizottság a javaslatot magáévá tette.

— **Utóállítás.** A város főjegyzői hivatala, mint katonatűz-osztály ezuton is közli, hogy a legközelebbi utóállítás Nagybecskereken folyó hó 20-ikán reggel fél 9 órakor lesz a Rezsőlaktanyában.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. belügyminiszter a feketetői önkéntes tűzoltótestület alapszabályait jóváhagyta.

— **A földrengés Torontálban.** A szombat hajnali földrengést, amely az egész Alföldet meg rázta, Torontálvármegye egyes helyein is lehetett érezni. Különösen érezni lehetett a földrengést Nagykikindán és Nagyszentmiklóson, de kárt sehol sem okozott. A földrengésről a két helyről a következőket jelentik:

Nagykikindán folyó hó 8-án, hajnali 2 órakor háromszor egymásután, rövid időközökben földrengés volt érezhető városunkban. A házakban a szobák falán a képek és egyéb tárgyak helyükből elmozdultak. Érdekes, hogy az ottani állami főgimnázium fizikai szertárában levő szeizmografiai készülék kilengései is élénken mutatják a földrengést és annak irányát. A külső negyedekben a földrengés in'enzivebbül volt észlelhető.

Nagyszentmiklóson szombaton hajnalban 2 óra 6 perckor volt érezhető erős földrengés az egész községben. A föld gyomrában történt lökések oly erősek voltak, hogy a közönséget felébresztették álmukból, a házak erősen megmozdultak és a fali órák megálltak. A pályaudvaron legerősebben volt észlelhető a rengés, ott minden épület mozgásba jött és az összes órák egyszerre megálltak. Kár azonban nem történt.

Eisenstädter
divatáruházában Nagybecskereken
nyári occasio

Foulard-selyem 1 kor. 80 filléért.
Prima minőségű Zefir már 96 filléértől kezdve.
Delainék: Tiszta gyapju 1 korona 10 fillér méterje.
Ruhabatiszt 56 filléért.

Vidékre készséggel küldünk mintákat míg a készlet tart.

Eisenstädter Nagybecskerek.

— **Iskolatársak találkozója.** Mint Temesvárról jelentik, a temesvári rom. kath. főgimnáziumban az 1880/81-iki tanév végével 29 ifjú tett érettségi vizsgát. Az ifjakból érettségű férfiak váltak és a még életben lévő 22 iskolatárs, Banovics Sándor városi tb. főjegyző kezdeményezésére az érettségi vizsga 30 ik évfordulója alkalmával Temesvárra találkát adott egymásnak. A találkozóon megjelentek közül torontáliaiak: Dr. Ernst Lajos ügyvéd Módosról, Kögl Béla plébános Ecskáról, Rankov Lajos plébános Módosról; időközben elhalt Schneider Péter zombolyai takarékpénztári könyvelő; kimentette magát Schlinger József plébános Óbóbáról. A találkozás alkalmából hálaadó istentisztelet volt, amelyet Kögl Béla ecskai plébános végzett, majd pedig délből lakoma következett, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

— **Eveszett aranyóra.** Szépfly Elemér központi járási tb. főszolgabíró szombaton Zsigmondfalváról Nagybecskerekre jövet az uton elvesztett egy szimplafedeli férfi aranyórát. A megtalálót ezután kéri, hogy az órát illő jutalom ellenében vagy közvetlen hozzá, vagy a rendőrséghez juttatni sziveskedjék.

— **Lakások elképzelhető-e vén házban** sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznék, tisztítsuk azt ki alaposan Lócherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkönnyebb butor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kollarich Gábor, valamint Csikajló László gyógyszerárakban Nagybecskerek. 701—201.

Gyilkosság Nagybecskereken.

Meggyilkolta a nagynénjét. — A házsártos öreg-asszony.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, július 10.

Véres és borzalmas gyilkosság történt az éjjel Nagybecskereken. A gyilkos Argyelán Joca itteni 27 éves napszámos, aki tegnap egy családi perpatvarból kifolyólag végső elkeseredésében egy konyhakéssel kétszer melibeszúrta 67 éves nagynénjét, Czvetkov Mátát, aki a szurásokba rövid kintlódás után bele is halt. A véres bűncselekmény elkövetése után Argyelán azonnal a rendőrségre ment, ahol önként jelentkezett. A rendőrség Argyelánt a véres tett beismerése után tüstént letartóztatta s ma délelőtt Deák Vidor rendőrhadnagy kihallgatta őt.

A bűncselekmény részletei a következők: Argyelán már évek óta együtt lakott nagynénjével, Czvetkov Mátával, akinek a gazdaságát vezette.

A szomszédok tanúskodása szerint az öreg-asszony rendkívül házsártos természetű volt s Argyelánnak e miatt sokat kellett szenvednie. A fiatal ember ugyanis már két ízben is asszonyt hozott a házhoz, azonban mind a két menyecske rövid idő alatt elhagyta őt, mert nem bírta kiállni nagynénjének örökös perlekedését és bosszantásait.

Nemrégiben Argyelán ismét összeállt egy fiatal menyecskével, amit Czvetkovné nem jó szemmel nézett s mindenáron azon volt, hogy ezt az asszonyt is kimarja a házból.

A perpatvar, zsembetés megint napirenden volt Czvetkovné házában. A fiatal menyecske egy darabig csak tűrte az öregasszony torzalkodásait de utóbb már végleg elhagyta a békétlenségre visszafelületelt Czvetkovnének, akit ez annál nagyobb haraggal és gyűlölettel töltött el a menyecske iránt.

Tegnap este azután a végéig fajult ez az áldatlan szóharc, amelynek Argyelán szintén a végső felindulva két késszurással vetett véget.

A két asszony ugyanis az este valami csekélység felett ismét összeszólkalkozott egymással. Czvetkovné mindenféle gyalázatosságokkal illetve a fiatal menyecskét, aki természetesen szintén nem maradt adós a feleletekkel. Ez a felese és az öregasszonyt annyira kihozta a sodrából, hogy felkapott egy konyhakést s azzal a menyecskére támadt.

Argyelán, aki a veszekedésnek szem- és fültanuja volt, erre végkép kijött a sodrából s nem bírva tovább fékezni haragját és elkeseredését, a konyhakést kikapta nagynénje kezéből s azzal kétszer melibeszúrta Czvetkovné.

A szurások oly súlyosak voltak, hogy Czvetkovné vértől elborítva összeesett s rövid néhány pernyi kintlódás után meghalt.

Argyelán a véres tett elkövetése után azonnal a rendőrségre ment, ahol önként jelentkezett s ahol azután letartóztatták s megindították ellene a vizsgálatot.

TÁVIRATOK

Az alföldi földrengés.

Kecskemét pusztulása. — Ujabb földrengések. — Milliányi kár.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma már körülbelül teljes képét kaphatjuk annak az óriási katasztrófának, a melyet a szombaton hajnalban az Alföldön végighúzódó földrengés Kecskeméten okozott. A pusztulás Kecskeméten jóval nagyobb, mint az első órákban konstatálni lehetett s a kár nagyobb még annál is, ami Szegedet a nagy árvizkor érte. Kecskemét lakossága még folytonos félelemben él, mert szombaton és vasárnap este ismét érezték földrengéseket, bár ezek már gyengébbek voltak és kárt nem okoztak.

Mint a mai jelentések mondják,

Kecskemét csupa rom.

A hivatalos bizottság, amely sorra vizsgálja a város összes házait, megállapította, hogy a város valamennyi házat megrongálta a földrengés. A középületek mind erősen megrongálódtak, a lakóházak közül pedig 2800-at teljesen lakhatatlanná tett a földrengés. A tanyákon künn szintén nem maradt egyetlen lakás sem éppén. A lakosság részben az utcákon, részben hirtelen épített barakkokban tanyázik. Akiknek ismerőseiknél hely van, azok ott húzódtak meg. A hivatalokban mindenütt szünetel a munka. Kada Elek polgármester azt mondja, hogy a kár nagyobb, mint ami a nagy árvizkor Szegedet érte.

A lakosság folytonos rettegés közt él, mert

ujabb földrengések

voltak, nevezetesen szombaton este 11 órakor és vasárnap este 9 órakor érezték az újabb földrengéseket. Ezek azonban csak gyöngé erejűek voltak, úgy, hogy újabb kárt nem okoztak. A nép borzasztóan meg van rémülve s a templomok elé gyűlve térdelve imádkozik.

Kada Elek polgármester újabb utasításokat kért a belügyminisztertől, mert az épületek helyreállítására egyrészt nincsen elég kömüves, másrészt nem mernek vállalkozni a munkára s aki vállalkozik, az óránként 10—12 koronát kér a munkáért. Ugyisint nincsen elég ember a romok eltakarítására sem.

A király Eperjesen.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ideai nagy hadgyakorlatok tudvalevőleg Felsőmagyarországon lesznek szeptember havában. Mint Eperjesről jelentik, a király szeptember 12-ikén érkezik oda s a hadgyakorlatok alatt ott lesz főhadiszálláson.

A munkapárt értekezlete.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti táv.) A nemzeti munkapárt holnap délután 6 órakor értekezletet tart, amelyen a véderőjavaslatokat tárgyalja. Az értekezleten részt vesz Hazay Samu honvédelmi miniszter is, aki fel fog szólalni.

Péksztrájk Budapesten.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti pékmesterek és pékmunkások összetűzése most nagy zavarba hozta a főváros lakosságát kenyér és sütemény dolgában. Ma reggel ugyanis az összes pékmunkások sztrájkba léptek s így ma már fehér süteményt a fővárosban nem lehetett kapni s a mun-

kaadók a kismesterek segítségével csak barna kenyeret sütnek.

A véderővita és az ellenzék.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kossuth-párt és a Justh-párt holnap délután értekezletet tart s mind a két párt megbeszéli miképpen működhetnének együtt a véderővita alatt.

Tőzsde.

Budapest, július 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdei déli zárlatok a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	23 02—
Buza (áprilisra)	23 62—
Rozs (októberre)	18 96—
Tengeri (július a)	15 98—
Tengeri (aug.)	15 00—

Irodalom.

* **A lepkek.** Ilyen címen közöl Molnár Ferencről, a népszerű magyar írótól egy megható kis párbeszédet Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb július 9-iki számában. Azonkívül található e számban Benedek Elek verse a világ leggazdagabb gyermekéről, Szemere György elbeszélése, Sebők Zsigmondtól Dörmögő Dörmötör a Tátrában, tréfás kérdések, Váradi Antaltól cikk „Séták a Régi Pest utcáin” címen Faragó Géza rajza Lamparth Géza szép versével, Zsiga bácsi humoros elbeszélése a Biri babáról, Elek nagyapó emlékei, Zsoldos László regény-folytatása, mely „A bűvös labda” címet viseli, míg e szám gazdag és változatos tartalmát a rajtványok és szerkesztői izenetek egészítik ki.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill., félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 113.) minden nap regge 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyílttér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett Erzsi nővérünk temetésénél megjelenésükkel, vagy részvételükkel más-ként való nyilvánításával adtak jóságos kitejezést, benső köszönetünket fejezzük ki.

Nagybecskerek, 1911. évi jul. hó 10-én.

Menczer-család.

710—1.1

Egy hálószoba

butor eladó

Cím a kiadóhivatalban.

1986/1911. sz. Törökbecse község előjáróságától.

Hirdetmény.

Törökbecse község képviselőtestületének 55. ex 911. 6. kgy. számú határozatából kifolyólag a község belterületén létező és jelenben nem funkcionáló **mélykutja helyreállítandó** lenne, ezen munkálatra pályázat hirdetik azzal, hogy a jelentkező vállalkozók netáni ajánlataikat 1911. évi július 15-ig alólirott jegyzőségnél beadhatják, hol a kiadandó munka feltételei megtekinthetők.

Törökbecse, 1911. évi június 23.

695-3.8

Breitkopf,
jegyző.**Kiadó ház**kerttel, mély kúttal —
(Csernovits-utca 1616. sz.)Bővebbet **Ambrózy Józsefnél.**

388/1911. sz. Alibunári járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Az alibunári járáshoz tartozó Petre községben megürült **irnok-végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek.

Az állással a következő javadalmazás jár: 1. Évi fizetés 960 kor. 2. Lakbér- és faátalány megváltásáért személyi pótlék 184 kor. 3. Négy ötévenként járó korpótlék a 150 kor.

Felhivom, hogy pályázni óhajtok szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus 15-ig adják be. Alibunár, 1911. évi július 7.

702-2.1

Radonics,
főszolgabíró.

(521—(2)126)

Padló olajhivatalok, iskolák, lakóhelyiségek **per-**
talánítására, **kilója 40 fillér.**5 kilós bádognakanna postán bérmentve **K. 3-50****Padló festék**

sárga árnyalatokban.

Kilója **1 korona.****Padló lakkok**

Linoleum, Borostyánmáz etc.

Doboza **1-20-1-60.**

Öt doboz vételénél bérmentve.

Brunolin, terpentínolaj, firniss olcsón kimérve.

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefonszám 43.

Telefonszám 43.

1120/1911. sz. Bóka község előjáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Bóka községében egy kataszteri nyilvántartói állás 1000 korona évi fizetés mellett lesz betöltendő.

Az állás azonnal elfoglalható. A jegyzői teendőiben teljes jártasság és a szerb nyelv ismerete megkívánatik.

Bóka, 1911. évi július 7.

05-3.1

Községi előjáróság.

Uradalmak, mezőgazdák, cséplő-gép tulajdonosok figyelmébe!**Mentőszekrény**

cséplőgépekhez, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

608-32.27

3930/1911. sz. Nagyszentmiklósi járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye nagyszentmiklósi járásához tartozó Óbessenye községben rendszeresített s lemondás folytán megüresedett II segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, akik ezen 1240 korona évi fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t. c. 6 §, illetve az 1900: XX. t. c. 3. § értelmében felszerelt eddigi alkalmaztatásukat s nyelvismereteiket igazoló pályázati kérvényüket hozzám folyó évi július hó 31-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapja iránt később intézkedem.

Nagyszentmiklós, 1911. évi jun. 30.

37-1.1

Hadfy, főszolgabíró.

Nagyszebeni általános takarékpénztár**bérlőházakra és földekre előnyös törlesztéses kölcsönöket nyújt.**

Bővebbet Breittner Zsigmondnál, a takarékpénztár kerületi bizalmi férfa Törökbecse.

2387/1911. sz. Alibunári járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Az alibunári járáshoz tartozó Petre községben megürült adóügyi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A segédjegyző javadalmazása a következő: 1. Évi fizetés 1200 kor. 2. Lakbér és faátalány megváltásaként személyi pótlék 264 kor. 3. Négy ötévenkénti korpótlék a 180 kor.

Felhivom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt és az előirt minősítésüket igazoló okmányokkal ellátott kérvényüket hozzám folyó évi augusztus 15-ig nyujtsák be.

Alibunár, 1911. évi július 5 én.

701-2.1

Radonics,
főszolgabíró.**Kiadó üzlet.**

A központi állami elemi iskolában levő **KINDL-FÉLE ÜZLET** aug. hó 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítás

Rosenfeld L. üzletében nyerhető.

703-3.2

7/1911. kpv. sz. Nagybecskerek r. t. v. polgármesterétől.

Hirdetmény.

Nagybecskerek rendezett tanácsú város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az országgyűlési képviselőválasztóknak 1912. évre érvényesül birandó betürendes ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólamlásra a mai napon 7. szám alatt hozott határozat az 1899: XV t. c. 148. §-ának rendelkezéséhez képest folyó évi július hó 20-tól ugyan ezen hó 30-ik napjáig a városi II. jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt közszemlére kitéve lesz és hogy ezen határozat elleni felebbezések a nagyméltóságú magy. kir. Curiához intézve az 1874: XXXIII. t. c. 58. §-a értelmében a közszemlére történt kitével követő tíz nap alatt a központi választmány elnökéhez benyujtandók.

Kelt Nagybecskereken, a központi választmánynak 1911. évi július hó 5-én tartott üléséből.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester, mint a központi választmány elnöke.

708-1.1

3517/1911. sz.

A pancsovai szolgabírószágtól.

Pályázati hirdetmény.

Beresztóc községben megüresedett községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 800 korona évi fizetés.

Felhivom a pályázni szándékozókat, hogy eziránti kérvényüket eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelve legkésőbb folyó évi július 31-ig nyujtsák be.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Pancsova, 1911. évi július 6.

Főszolgabíró távol:

Dr. Welicha Károly,
tb. főszolgabíró.

706-2.1

1994/1911. sz.

Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő egy járási és két központi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni szándékozókat, hogy kérvényeiket az 1883: II. t. c. 1. és 19. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal folyó évi augusztus hó 15-ig a vármegye főispánjához címezve, hozzám nyujtsák be.

Az igazolványos altisztekre az 1873: II. t. cikkben foglaltak irányadóak.

Ugy a központi, mint a járási irnok kezdő fizetése 1400 korona (XI. fizetési osztály 3. fok.) és a megállapított lakbér. Nagybecskerek, 1911. évi július 3.

689-3.3

Jankó, alispán.

3422/1911. sz.

A pancsovai szolgabírószágtól.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő báránys-borcsai körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása az 1908: XXXVIII. t. c. értelmében évi 1600 korona kezdő törzsfizetés, öt-öt évenkénti összesen 800 koronára emelkedhető 230 kor. ötöd-éves korpótlék, évi 240 korona lakbér és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak és szabad fuvar.

A körorvos székhelye Báránys.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1908: XXXVIII. t. c. 7. §-ában előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1911. évi július hó 31-ig a pancsovai szolgabírószágnál nyujtsák be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Pancsova, 1911. évi július 1.

Főszolgabíró távol:

Molnár,
tb. főszolgabíró.

691-2.2